

Utlåtande Rotel X (Dnr KS 2020/394)

Ökat redovisningskrav av kulturstöd

Motion av Peter Wallmark och Martin Westmont (båda SD)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jonas Naddebo anför följande.

Ärendet

Peter Wallmark och Martin Westmont (båda SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen redogörs för att Stockholms stad årligen fördelar skattemedel i form av kulturstöd. Motionärernas uppfattning är att det i vissa fall förekommit att organisationer/föreningar som tilldelats bidrag också brutit i redovisningen kring hur stödet har använts. Motionärerna menar att redovisningen av kulturstöd i dagsläget inte är tillräckligt omfattande för att upptäcka fusk och andra oegentligheter och vill därför se ett utökat redovisningskrav för att försvåra och förhindra missbruk av stöd man erhållit från staden. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att berörda parter utreder hur mer omfattande uppföljningar och redovisningskrav avseende kulturstödet kan införas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret konstaterar att kulturnämnden vidtagit tillräckliga åtgärder i enlighet med de rekommendationer gällande bidragsutdelning som gavs under 2015 av stadsrevisionen.

Kulturnämnden bedömer att kontrollsystemet fungerar väl och att det idag inte finns behov av mer omfattande uppföljningar och redovisningskrav avseende kulturstödet.

Farsta stadsdelsnämnd anser att kulturstöd och andra bidrag ska redovisas, men anser att de uppföljningar och redovisningskrav som staden har är tillräckliga för att upptäcka fusk och oegentligheter.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd anser att förslaget ”Riktlinjer för Stockholms stads arbete med förenings- och kulturbidrag” innehåller det som motionärerna efterfrågar.

Östermalms stadsdelsnämnds bedömning är att kommande nya riktlinjer kommer att bidra till att stadens uppföljning av bidrag till föreningar/organisationer förbättras, och att en utredning om mer omfattande uppföljningar och redovisningskrav som motionärerna föreslår därför inte behöver genomföras.

Mina synpunkter

I Stockholm finns en lång tradition av samverkan mellan staden och kulturlivet, bland annat genom stadens kulturstöd. Stöd som fördelas med armlängds avstånd mellan politiker och kulturskapare samt utdelas enligt tydliga och transparenta principer som syftar till att gynna självständighet och en mångfald av verksamheter inom kulturlivet. Kulturnämnden, som ansvarar för kulturstöden, följer en tydlig arbetsordning med granskningar samt krav på stödmottagarna att redovisa beviljat stöd. Ett viktigt moment i granskningsprocessen av en kulturaktör, och dennes ansökan, sker inför varje beslutstillfälle för beviljande av stöd. Bland annat genom kontroll av att aktören följer de generella villkor som gäller, exempelvis krav på likabehandling och demokratiska principer. Kulturförvaltningen genomför också löpande besök hos stödmottagare vilket möjliggör en insyn i verksamheterna.

Det är av största vikt att redovisningsrutiner förebygger och stoppar eventuellt missbruk av kulturstöd. Aktörer som inte möter upp stadens generella villkor om demokratiska principer, mänskliga rättigheter eller jämställdhet mellan kvinnor och män ska inte kunna vara stödmottagare.

Avslutningsvis kan jag konstatera att i staden pågår ett arbete med att ta fram nya riktlinjer för föreningsbidrag i syfte att förtydliga och stödja samtliga nämnder. Syftet är att införa stadsövergripande rutiner om hur och vilken information som bör inhämtas när en aktör ansöker om bidrag. Min bedömning

är att de nya riktlinjerna kommer att ytterligare stärka stadens uppföljning av kulturstöd.

Bilaga

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 12 april 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Jonas Naddebo

Mats Larsson

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Att bifalla motionen

Därutöver vill vi anföra följande:

I svaret till motionen skriver förvaltningen att kommunstyrelsen tillsammans med berörda nämnder enligt kommunfullmäktiges budget för 2020, ska utforma övergripande riktlinjer för utbetalning av föreningsbidrag till organisationer. Sverigedemokraterna ställer sig positiva till dessa riktlinjer och vår förhoppning är att dessa riktlinjer ska säkerställa att ekonomiska medel betalas ut på goda grunder i enlighet med de krav som ställs på respektive organisation/förening. Vi vill även understryka att betydelsen av att handläggningen bör ske konsekvent i linje med de åtgärder som förvaltningen redogör för när en ansökan om ekonomiska medel behandlas och kontrolleras.

Kulturförvaltningen skriver i sitt remissvar att man gör löpande besök hos stödmotagare, dock framgår inte i vilken omfattning och/eller om besök görs hos alla som blir tilldelade medel. Vi anser fortfarande att det finns mycket att önska kring redovis-

ningen av kulturstöd. Med bakgrund av det som anges ovan och den oklara tidsaspekten när de nya riktlinjerna kan vara på plats så yrkar vi på att motionen ska bifallas i sin helhet.

Remissammanställning

Ärendet

Peter Wallmark och Martin Westmont (båda SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen redogörs för att Stockholms stad årligen fördelar skattemedel i form av kulturstöd. Motionärernas uppfattning är att det i vissa fall förekommit att organisationer/föreningar som tilldelats bidrag också brutit i redovisningen kring hur stödet har använts. Motionärerna menar att redovisningen av kulturstöd i dagsläget inte är tillräckligt omfattande för att upptäcka fusk och andra oegentligheter och vill därför se ett utökat redovisningskrav för att försvåra och förhindra missbruk av stöd man erhållit från staden. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att berörda parter utreder hur mer omfattande uppföljningar och redovisningskrav avseende kulturstödet kan införas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 augusti 2020 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget 2020 framgår att stadens kulturpolitik ska präglas av ansatsen att tillgängliggöra kulturen för fler. Kulturstödet ska ges efter tydliga och transparenta principer som gynnar självständighet och en mångfald av verksamheter. Förenkling av regelverk som utgör hinder för att frigöra kraften inom stadens kulturliv ska fortsätta.

I *Stadens arbete mot våldsbejakande extremism, Riktlinjer till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram, dnr 155-943/2015* framgår att inga stöd i form av ekonomiska bidrag ska ske från staden till någon aktör som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män. Bidrag ska följas upp noggrant och utvärderas av den bidragsgivande nämnden. I samband med beslut om bidrag ska en plan för uppföljning upprättas.

Stadsledningskontoret konstaterar att det är kulturnämnden som ansvarar för uppföljning av bidragsgivning i enlighet med beslutade riktlinjer. Kulturnämnden redogör i sitt motionssvar för en process där handläggning av kulturstöd följer en tydlig arbetsordning samt formella krav och kriterier. I redogörelsen framgår att krav på redovisning av beviljat stöd ställs samt att fördjupade analyser, bland annat med hjälp av externa konsulter och besök hos stödmottagare genomförs. Stadsrevisionen bedömde i 2016 års rapport att kulturnämnden vidtagit tillräckliga åtgärder i enlighet med de rekommendationer gällande bidragsutdelning som gavs under 2015.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 juni 2020 följande.

Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen fördelar årligen ca 200 mnkr i stöd till kulturella evenemang/verksamheter och till civilsamhällets kulturaktörer. Då stöden finansieras av skattemedel är det av vikt att redovisningen av stöden fungerar väl och förhindrar att stöden inte missbrukas.

Kulturförvaltningen handläggning av kulturstöden följer en tydlig arbetsordning samt formella krav och kriterier. Det viktigaste ledet i granskningsprocessen av en kulturaktör, och dennes ansökan, sker inför varje beslutstillfälle för beviljande av stöd. Varje ansökan granskas noga i förhållande till de generella villkor som gäller för kulturförvaltningens samtliga stödformer. De generella villkoren ställer krav på att stödmottagare ska följa svensk lagstiftning, likabehandlingsprinciper och demokratiska principer. Samtliga av dessa villkor måste vara uppfyllda innan en ansökan kan prövas mot de särskilda kriterier som gäller för vart och ett av de olika stöden.

Kulturförvaltningen ställer även omfattande krav på redovisning av mottaget stöd. Förvaltningens handläggare ansvarar för att kontrollera och följa upp att beviljade stöd redovisas i enlighet med förvaltningens anvisningar. Kulturförvaltningen gör fördjupade analyser av ett urval av de organisationer som får stöd. Detta sker med hjälp av externa konsulter. Alla sökande förbinder sig att vid fördjupad analys ge tillgång till underlag som visar hur beviljat stöd använts och hur verksamhet bedrivs. Utöver detta genomför kulturförvaltningens medarbetare löpande besök hos stödmottagare. Dessa besök möjliggör en insyn i verksamheterna. Stadsrevisionerna godkände förvaltningens processer med dess kontrollfunktioner för kulturstöden vid den senaste granskningen 2016. En ny granskning kommer att ske i år.

Kulturförvaltningen genomför omfattande granskningar av de sökande i handläggningen av kulturstödsansökningar. Förvaltningen ställer även tydliga krav på redovisning av beviljat stöd samt genomför fördjupade analyser och kontinuerlig bevakning av arrangemang som fått stöd. På detta sätt når förvaltningen tillräckligt djupt för att

kunna bedöma om en stödmottagare har uppfyllt villkoren för stöd. Förvaltningen bedömer därmed att det idag inte finns behov av mer omfattande uppföljningar och redovisningskrav avseende kulturstödet.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2020 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av motionen från Peter Wallmark och Martin Westmont, båda Sverigedemokraterna, om att införa ett ökat redovisningskrav av kulturstöd.

Reservation anfördes av Leif Söderström (SD), *bilaga 1*.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 juli 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Farsta stadsdelsnämnd delar varje år ut ett föreningsbidrag till föreningar med lokal verksamhet. Hur mycket bidrag som fördelas fastställs av nämnden i den årliga verksamhetsplanen. För att kunna söka bidrag ska en förening uppfylla både demokrati-villkor och administrativa krav.

Nämnden har följande rutiner för redovisning och återbetalning:

- Föreningar som har fått bidrag är skyldiga att redovisa för stadsdelsnämnden hur bidraget har använts. Redovisningen ska ske digitalt via länk på stadens hemsida senast den 31 december samma år.
- Förvaltningen har rätt att begära revision av verksamhetens ekonomi. Föreningen ska lämna in det underlag som förvaltningen begär inom två månader.
- Om en förening lämnat felaktiga uppgifter kan den bli skyldig att betala tillbaka bidraget. Detsamma gäller om verksamheten inte har bedrivits på det sätt som föreningen har beskrivit i sin ansökan eller om bidraget inte redovisas. Föreningen ska göra den återbetalning som förvaltningen begär inom två månader.

Nämnden har följande rutiner för kontroll och uppföljning:

- Nämnd och förvaltning har en lång tradition av samverkan med föreningslivet, vilket leder till nära kontakt och informationsförmedling.
- Flertalet föreningar som beviljas bidrag lämnar in uppgifter till förvaltningens kulturkalendarium.
- Förvaltningens bjuder in till öppna möten, utvecklingskvällar och rådgivning där föreningslivet deltar i stor utsträckning.

- Handläggare gör både förannmälda och icke aviserade besök på föreningarnas aktiviteter.

Förvaltningen delar motionärernas inställning att kulturstöd och andra bidrag ska redovisas men anser att de uppföljningar och redovisningskrav som staden har är tillräckliga för att upptäcka fusk och oegentligheter.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2020 följande.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Henrik Åkerlund (SD), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunfullmäktiges budget 2020 ska kommunstyrelsen, i samarbete med berörda nämnder, ta fram stadsövergripande riktlinjer för föreningsbidrag som möter stadens demokrativillkor. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har fått ett ärende på remiss om riktlinjer för förenings- och kulturbidrag för yttrande till kommunstyrelsen. Ärendet behandlas 16 juni 2020.

Innehåll i gemensamma riktlinjer

Av riktlinjerna framkommer att nämnderna ska föra in ett demokrativillkor i sina riktlinjer eller rutiner för handläggning av förenings- och kulturbidrag. Demokrativillkoret konkretiseras i riktlinjerna men även kontroll och granskning av föreningens uppgifter både vad gäller demokrativillkor, redovisning av föreningsadministration och ekonomi. Om förening beviljas bidrag ska en plan för uppföljning beskrivas i beslutet. Respektive nämnd beslutar om former för uppföljning samt dess innehåll, uppföljningen ska dock innehålla en ekonomisk redovisning samt uppgifter om huruvida syftet med bidraget har uppnåtts. Om planen för uppföljning inte följs eller bidraget inte används på det sätt som beskrivs i ansökan ska nämnden kräva återbetalning av bidraget. Nämnden ska ha en skrivning i riktlinjer eller rutiner och ansökningsformuläret där detta framgår. Om bidraget inte används i enlighet med ansökans beskrivning har nämnd eller bolag rätt att återkräva bidraget. Polisanmälan ska alltid övervägas vid misstanke om brott.

Dokumentation från ansökan till beslut

Ansökan hanteras enligt gängse rutin. Nämnden ska dokumentera vilken bedömning som gjorts och om klagande möte genomförts och i så fall i korthet vad som framgick vid mötet.

Rutin för svårbedömda ärenden

Inom ramen för varje nämnd används den interna arbetsgången avseende bedömningar och beslut kopplat till förenings- och kulturbidrag. Om förvaltningschefen bedömer att ett ärende bör ses ur ett stadsövergripande perspektiv eller av annan anledning önskar, finns möjlighet att samråda med stadsledningskontoret inför beslut.

Förvaltningen anser att förslaget ”Riktlinjer för Stockholms stads arbete med förenings- och kulturbidrag” innehåller det som motionärerna efterfrågar. Det viktigaste arbetet görs i bedömningen innan bidrag fördelas och detta lägger grunden för uppföljningens kvalitet. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd arbetar redan idag till stora delar utifrån de föreslagna riktlinjerna. Stadsdelen kontrollerar noga att det i föreningens stadgar och program anges att de arbetar utifrån stadsdelsförvaltningens villkor och regler för föreningsstöd. Det vill säga att verksamheten är ideell och uppbyggd på demokratiska principer och värderingar och att inriktning ligger i linje med stadens policy för jämställdhet, jämlikhet och tillgänglighet och är fri från våld och diskriminering. Grund för nämndens beslut dokumenteras. I Hägersten-Liljeholmen stadsdel hanteras mindre belopp av föreningsbidrag. Föreningar måste redogöra för hur de använt erhållna medel efter året slut. Mer omfattande kontroller eller stickprov sker på förekommen anledning. Att kunna samråda med stadsledningskontoret om ärendet ses ur ett stadsövergripande perspektiv eller av annan anledning tror förvaltningen kommer stärka stadsdelarnas arbete, samsyn och gemensamma rutiner.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2020 följande.

1. Östermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Reservation anfördes av Göran Ek (SD), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 juli 2020 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholms stads budget 2020 framgår att nämnder och bolagsstyrelser genom uppföljning ska säkerställa att ekonomiska bidrag, tillgång till lokaler och föreningsbidrag inte går till någon aktör med odemokratiska värderingar eller aktörer som uppmuntrar eller möjliggör våldsbejakande extremism. Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder ta fram stadsövergripande riktlinjer för föreningsbidrag och lokaluthyrning som möter stadens demokrativillkor. Östermalms stadsdelsnämnd har fått riktlinjerna på remiss. Av riktlinjerna framgår bland annat att föreningar/organisationer som ansöker om bidrag ska ha en kvalitativ beskrivning av alla

projektets/verksamhetens faser, däribland uppföljning. Vidare framgår att om föreningen/organisationen beviljas bidrag ska en plan för uppföljning göras. Respektive nämnd beslutar om formerna för uppföljningen samt dess innehåll, uppföljningen ska dock innehålla en ekonomisk redovisning samt uppgifter om huruvida syftet med bidraget har uppnåtts. Om planen för uppföljning inte följs eller bidraget inte används på det sätt som beskrivs i ansökan ska nämnden kräva återbetalning av bidraget. Nämnden ska ha en skrivning i riktlinjer eller rutiner och ansökningsformulär där detta framgår. Förvaltningens bedömning är att de nya riktlinjerna kommer att bidra till att stadens uppföljning av bidrag till föreningar/organisationer förbättras, och att en utredning om mer omfattande uppföljningar och redovisningskrav som motionärerna föreslår därför inte behöver genomföras.

Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Leif Söderström (SD) enligt följande.

1. Stadsdelsnämnden föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.
2. Därutöver vill vi anföra följande:

Varje år fördelar Stockholms stad skattemedel I form av kulturstöd. Trots staden uppföljningar och redovisningskrav har det förekommit att organisationer och föreningar som tilldelats bidrag har brutit i redovisningen kring hur stödet har använts. Vi anser därför att befintliga redovisningskrav av kulturstöd inte är tillräckligt omfattande. Därför krävs utökade redovisningskrav för att försvåra och förhindra missbruk av det stöd som betalas ut av Stockholms stad.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Henrik Åkerlund (SD) enligt följande.

- Att motionen tillstyrks
- Därutöver vill vi anföra följande:

I svaret till motionen skriver förvaltningen att kommunstyrelsen tillsammans med berörda nämnder enligt kommunfullmäktiges budget för 2020, ska utforma övergripande riktlinjer för utbetalning av föreningsbidrag och till övriga organisationer. Sverigedemokraterna ställer sig positiva till dessa riktlinjer och vår förhoppning är att dessa riktlinjer ska säkerställa att ekonomiska medel betalas ut på goda grunder i enlighet med de krav som ställs på respektive organisation/förening. Vi vill även understryka att betydelsen av att handläggningen bör ske konsekvent i linje med de åtgärder som förvaltningen redogör för när en ansökan om ekonomiska medel behandlas och kontrolleras.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Göran Ek (SD) enligt följande.

Yrkar att stadsdelsnämnden föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen samt att därutöver anföra: Varje år fördelar Stockholmsstad skattemedel i form av kulturstöd. Trots stadens uppföljningar och redovisningskrav har det förekommit att organisationer och föreningar som tilldelats bidrag har brutit i redovisningen kring hur stödet har använts. Vi anser därför att befintliga redovisningskrav av kulturstöd inte är tillräckligt

omfattande. Därför krävs utökade redovisningskrav för att försvåra och förhindra missbruk av det stöd som betalas ut av Stockholms stad.